

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2006-02-14

NR: 8

KONTAKT: Tomas Lundberg, pressekreterare, tel. 08-787 02 15

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

■ Målet för penningpolitiken

Vice riksbankschef Irma Rosenberg talade under tisdagen om den aktuella penningpolitiken vid ett möte anordnat av Öhman Fondkommission.

"Den senaste tiden har det förts en diskussion i media om målet för penningpolitiken. Vissa har hävdat att vi borde ha flera mål medan andra menat att vi redan arbetar med för många mål och att detta skapat otydlighet. Jag tycker denna diskussion är lite missvisande. Vi har *ett* mål: låg och stabil inflation. Men i arbetet med att nå målet har vi, liksom många andra centralbanker i världen, valt att vara flexibla för att undvika att utsätta ekonomin för negativa påfrestningar", inledde Rosenberg.

"Vårt mål enligt lagstiftningen är att upprätthålla ett fast penningvärde. Hur detta närmare ska preciseras har överlåtits till Riksbanken att avgöra. Vi har definierat det som att inflationen ska vara 2 procent. Men penningpolitiken får effekter på ekonomin med en viss fördröjning och den har inte heller en sådan precision att det är möjligt att ständigt hålla inflationen på 2 procent. För att göra det tydligt att vi tillåter tillfälliga avvikelser, men att dessa inte får bli hur stora som helst, har inflationsmålet kompletterats med ett toleransintervall på +/- en procentenhet. För att skapa ytterligare tydlighet följer vi principen att inflationen vid avvikelser i normala fall ska föras tillbaka till målet inom en tvåårsperiod. När vi sätter räntan måste vi alltså basera oss på en prognos för inflationen. Tvåårshorisonten ger oss i de flesta fall utrymme för en gradvis återgång till målet så att vi inte behöver ta i så kraftigt med penningpolitiken att det skapar onödiga svängningar i den reala ekonomin. Ibland, om det inträffat en stor störning, kan det t.o.m. vara motiverat att låta det ta längre tid än två år att komma tillbaka till målet. Men då ska vi också vara tydliga med det i vår kommunikation. Vi för alltså som de flesta andra centralbanker med inflationsmål vad man brukar kalla en flexibel inflationsmålspolitik", fortsatte Rosenberg.

"När vi vid det senaste penningpolitiska mötet fattade beslut om att höja reporäntan fanns det, liksom tidigare, skäl att väga in att huspriserna och hushållens skuldsättning fortsätter att stiga snabbt. Det berodde inte på att vi har något mål för hushållens skuldsättning eller för huspriserna. Men utvecklingen på bostadsmarknaden är viktig för oss att följa, både med tanke på den finansiella stabiliteten och på prisstabiliteten. Vad gäller den finansiella stabiliteten finns det inga

tecken på att huspriserna och hushållens skuldsättning i dagsläget utgör något hot mot banksystemet. Det är något vi löpande analyserar och avrapporterar i våra halvårsvisa stabilitetsrapporter", fortsatte Rosenberg.

"När det gäller arbetet med prisstabilitet måste vi ta hänsyn till att huspriserna via förmögenhetseffekter påverkar hushållens sparande- och konsumtionsbeslut och därmed efterfrågan i ekonomin som helhet. För hushåll med skulder påverkas även konsumtionsutrymmet när räntan justeras om den andel av inkomsten som används för räntebetalningar ändras. Detta är alltså något vi beaktar när vi gör vår inflationsbedömning. Hushållens skuldsättning och huspriserna har under lång tid ökat snabbt. Det vi kan känna en oro för och inte heller kan bortse ifrån är att om utvecklingen fortsätter i samma snabba takt skulle en situation kunna byggas upp där det längre fram i tiden finns risk för en kraftig avmattning i tillväxt och sysselsättning, till följd av att hushållen tvingas öka sitt sparande för att de finner sin skuldbörda för hög. Detta handlar om risker som är mycket svåra att siffersätta i prognoser och också tidsbestämma, men som ändå kan utgöra ett hot mot den makroekonomiska stabiliteten. Inflationen kan då också falla tillbaka på ett sätt som kan bli svårt att hantera. Men det bör betonas att sannolikheten för ett sådant scenario bedöms som liten, särskilt när vi i god tid uppmärksammar det. Detta är faktorer vi beaktat även om de inte varit det som avgjort våra penningpolitiska beslut", konstaterade Rosenberg.

"Riksbanken har heller inte något mål för kronkursen. Men eftersom växelkursen är en faktor bland andra som påverkar tillväxten och inflationen, måste vi förstå ta hänsyn till kronans utveckling vid inflationsbedömningen. Växelkursen påverkar inflationen direkt och normalt relativt snabbt via priserna på importerade varor och tjänster. Indirekt och oftast med längre fördröjning, påverkar växelkursen även inflationstrycket via effekter på aktivitetsnivån. En svagare krona betyder, allt annat lika, ökad efterfrågan på svenska varor och tjänster, vilket i sin tur leder till att resursutnyttjandet stiger. Indirekt kan växelkursen också påverka inflationsförväntningarna", fortsatte Rosenberg.

"Låt mig nu övergå till inflationsutsikterna och penningpolitiken. I inflationsrapporten i december var bedömningen att den internationella tillväxten i år och under de kommande åren skulle bli god men avta något. Den nya information som tillkommit inför vårt januarisammanträde talade för en något starkare utveckling än väntat. Det gällde i första hand euroområdet och Asien medan den nyinkomna amerikanska statistiken tydde på en utveckling ungefär i linje med bedömningen i december. Sammantaget såg alltså tillväxtutsikterna för omvärlden och därmed den svenska exportmarknadstillväxten något starkare ut i januari än i december, en bedömning som enligt min mening fortfarande står sig", sade Rosenberg.

"För den svenska ekonomin var bedömningen i december att tillväxten skulle tillta i år för att därefter mattas av något de kommande åren. I januari hade reviderad BNP-statistik givit besked om att tillväxten i Sverige från och med sista kvartalet 2004 varit betydligt starkare än vad de uppgifter som fanns tillgängliga i början på december angav. Flera konjunkturindikatorer tydde också på en starkare utveckling framöver än väntat. Ny information som kommit sedan vårt januarisammanträde pekar i samma riktning. Enligt KI:s senaste konjunkturbarometer fortsatte konjunkturen att förbättras under fjärde kvartalet 2005 och företagen är mycket optimistiska om framtiden. Hushållens förväntningar har också blivit mer optimistiska både om den egna ekonomin och om svensk ekonomi. Sammantaget

■ innebär detta att jag ser skäl att justera upp BNP-prognoserna för 2005 och 2006 något jämfört med vad vi räknade med i december”, sade Rosenberg.

”Situationen på den svenska arbetsmarknaden såg i januari ut att ha ljusnat något och antalet sysselsatta hade ökat något mer än väntat. Däremot hade antalet arbetade timmar utvecklats överraskande svagt och produktivitetstillväxten i näringslivet var därför starkare än beräknat. Den bedömningen ser det inte heller ut att finnas anledning att ändra i någon högre grad. Arbetsmarknaden förbättras, men det inhemska kostnadstrycket väntas ändå vara fortsatt dämpat. Sammantaget innebär detta att inflationen väntas närma sig målet under prognosperioden ungefär så som vi såg det i december. Med hänsyn till den starka efterfrågeutvecklingen är det en förhållandevis måttlig uppgång i inflationen vi ser framför oss”, sade Rosenberg.

”Det är dock viktigt att hålla i minnet att inflationsbedömningen i december byggde på antagandet att en gradvis höjning av reporäntan skulle inledas i början av 2006. I januari valde vi också att höja styrräntan. Mot bakgrund av den goda konjunkturutvecklingen gjorde direktionen då också bedömningen att en fortsatt höjning av reporäntan var rimlig. Den information som kommit sedan dess ändrar enligt min mening inte den slutsatsen inför vårt kommande möte”, avslutade Rosenberg.